

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14 grudnia 2015 r.

Adam Bodnar

V.7014.68.2015.AA

**Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia**

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Z niepokojem obserwuję przygotowania do wdrożenia nowych kompetencji pielęgniarek i położnych w zakresie wystawiania recept na leki, zleceń na wyroby medyczne i skierowań na badania diagnostyczne.

W 2014 r., w pakiecie zmian legislacyjnych mających na celu usprawnienie funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej oraz poprawę dostępu pacjentów do świadczeń opieki zdrowotnej, przyjęto m.in. ustawę z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014r. poz. 1136). Ustawa ta, wraz z kolejną nowelizacją ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1640), wprowadziła nowe regulacje, w świetle których pielęgniarki i położne mają prawo:

1) ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty,

2) ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty

- jeżeli ukończyły kurs specjalistyczny w tym zakresie (art. 15a ust. 1 - 5). Obowiązek ukończenia kursu specjalistycznego nie dotyczy pielęgniarek i położnych, które w ramach kształcenia w szkołach pielęgniarskich i w szkołach położnych lub w ramach szkolenia specjalizacyjnego nabyły wiedzę objętą takim kursem (art. 15a ust. 7).

3) wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych, w tym medycznej diagnostyki laboratoryjnej, z wyjątkiem badań wymagających metod diagnostycznych i leczniczych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta (art. 15a ust. 6).

Powołana ustawa zobowiązała Ministra Zdrowia do wydania, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, Naczelnej Rady Lekarskiej i Naczelnej Rady Aptekarskiej, aktów wykonawczych umożliwiających realizację powyższych uprawnień pielęgniarek i położnych (art. 15a ust. 8). Wymagane do wykonania ustawy akty prawne, tj. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, wykazu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1739) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1971), wydane zostały z dużym opóźnieniem, co utrudnia właściwe przygotowanie pielęgniarek i położnych do realizacji nowych uprawnień. W efekcie tych opóźnień, dopiero 3 listopada 2015 r. został zatwierdzony program kursu specjalistycznego pn. „Ordynowanie leków i wypisywanie recept”.

Nie uruchomiono zatem w stosownym czasie możliwości odbycia kursu specjalistycznego, stanowiącego warunek realizacji nowych uprawnień pielęgniarek i położnych. Ponadto nie zabezpieczono na ten cel wystarczających środków finansowych, pozwalających na dotowanie kształcenia w powyższym zakresie wszystkich chętnych. Nowe uprawnienia pielęgniarek i położnych nie mogą być więc wdrożone w ustawowym terminie, tj. od 1 stycznia 2016 r., a zapowiadana, zwiększona rola pielęgniarek i położnych w procesie leczenia, nie może być przez nie realizowana.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014, poz. 1648 z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w powyższej sprawie. Proszę również o informację o przyczynach opóźnienia wdrożenia omawianych regulacji oraz o dalszych działaniach resortu zdrowia w niniejszej sprawie.

Podpis na oryginale